

Summary English and Dutch

This dissertation deals with the development of seventeenth-century overseas business through the perspective of individuals. The way individuals acted in the overseas business, especially in connection to the Nordic trading companies, allows for an in-depth study of how they projected, established, coordinated and developed business through entrepreneurial mechanisms. The dissertation closely follows the careers of two businessmen and simultaneously studies their careers through a conceptual framework of overseas entrepreneurship in two oceanic spaces.

By focusing on European overseas business through the perspective of entrepreneurship, the study problematises simplistic perceptions of the role of the individuals, often seen as employees of companies. Therefore, I call for a change in perspective: rather than placing these individuals in a specific category, their careers are studied through their entrepreneurial behaviour, enabling new perspectives on how individuals operated early modern overseas business.

Throughout this dissertation, I demonstrate how individuals participated actively, negotiated their role in trading institutions and underscored their importance for the early modern trading companies. The individuals were operating within a larger structure in the overseas trade, a sector including not only trading companies, but also European rulers and partnerships with locals. Thereby, they also played a role in several cross-imperial interactions. In Europe, they were influenced by the surrounding political situation.

Through the individuals' career moves, their connections became international and this alters the perspective on how business developed. In northern Europe, their frequent change of company affiliations made the companies multinational and cross-imperial with close connections to the competing companies, thus, making them a part of a joint narrative of European expansion. This is especially important in a Nordic context, where the formative years of these enterprises were strongly influenced by a large number of international initiatives, as well as by experienced international participants. Highlighted through these internationally experienced individuals, Nordic overseas trading in the seventeenth century becomes an important part of the general seventeenth-century northern European overseas historiography.

The contribution of this dissertation is to offer an alternative way of studying the development of northern European overseas business, Nordic in particular. Less attention is given to the companies and more to the individuals, as it demonstrates how connected and international northern European overseas business was. The study also contributes to understanding of the mechanisms at the core of overseas entrepreneurship. In the five research chapters, I analyse the partly overlapping mechanisms of overseas entrepreneurship: training, specialisation, balancing of connections, knowledge and violence. Each research chapter has focused on a certain aspect of the mechanisms, spaces or processes in which overseas entrepreneurship occurred. The entrepreneurial framework is applied on a comparison of two oceans and it highlights that similar entrepreneurial mechanisms were employed both in the East and in the West, regardless of the geographical and cultural differences between the Indian and the Atlantic Oceans.

The novelty of my approach is that entrepreneurship as a theoretical framework has hitherto mainly been studied in a European context. The competition between Europeans, the long distances and slow information distribution made the overseas business a lucrative opportunity for those who were willing to take risks. Because of the volatile and uncertain conditions overseas, these individuals were both moulded by the context and took advantage of it.

In this dissertation, overseas entrepreneurship is thus a mode of behaviour chosen by individuals in order to make a profit and improve professional and ultimately social mobility. It differs from the traditional perception of entrepreneurs as individuals merely interested in making profit through trade. In the overseas context, the balancing of social connections, violence and exploitation of knowledge were also used as mechanisms of entrepreneurship. Overseas entrepreneurship as an approach hence offers a possibility to better understand the social and institutional environment, to which these individuals belonged, whether in the Indian or the Atlantic Ocean.

Samenvatting

Dit proefschrift gaat over de ontwikkeling van zeventiende-eeuws zakendoen overzee door de lens van het individu. De manier waarop individuen zakeneden overzee, in het bijzonder in relatie tot de Noordse (Denemarken-Noorwegen en Zweden met Finland en Duitse provincies) handelscompagnieën, laat gedetailleerd zien hoe de individuen hun zaken voorspiegelden, vormgaven, coördineerden en ontwikkelden door ondernemersmechanismen. Het proefschrift volgt nauwgezet de carrières van twee zakenmannen en bestudeert tegelijkertijd hun carrières door een conceptueel raamwerk van overzees ondernemerschap in twee oceanen.

Door zich via het perspectief van ondernemerschap te richten op Europese overzeese handel problematiseert deze studie simplistische percepties over de rol van individuen – die vaak worden afgeschilderd als medewerkers van handelscompagnieën. Juist daarom stelt dit proefschrift een nieuw perspectief voor: in plaats van deze individuen in een specifieke categorie te plaatsen, bestudeert dit proefschrift hun carrières door hun ondernemersgedrag. Dit geeft de mogelijkheid tot nieuwe perspectieven over hoe individuen opereerden in de vroegmoderne overzeese onderneming.

Dit proefschrift laat zien hoe individuen in handelscompagnieën en daaraan gerelateerde organisaties actief participeerden, onderhandelden over hun rol, en hun eigen belangrijkheid onderstreepten. De individuen opereerden in een grotere structuur in de overzeese handel. Deze sector behelsde niet alleen handelscompagnieën, maar ook Europese heersers en partnerschappen met de lokale bevolking. Derhalve hadden ze ook een belangrijke rol in het faciliteren van uitwisseling tussen verschillende rijken. In Europa werd hun handelen beïnvloed door de politieke situatie.

Door carrièrebewegingen werden de verbanden van de individuen internationaal, en dit verandert het perspectief over hoe zaken ontwikkelden. In noord-Europa maakte de regelmatige verandering van compagnie-alliantie van de individuen de compagnies multinationalaal en opererend tussen verschillende rijken in, terwijl ze nauwe contacten onderhielden met concurrerende compagnieën. Derhalve werd dit een gedeeld en gezamenlijk verhaal van Europese expansie. Dit is met name van belang in een Noordse context waarin de beginjaren van deze ondernemingen sterk beïnvloed werden door een groot aantal internationale initiatieven en ervaren internationale participanten. Noordse overzeese handel wordt, door de nadruk op deze internationale ervaren individuen, een belangrijke bijdrage aan de algehele zeventiende-eeuwse Noord-Europese historiografie.

De bijdrage van dit proefschrift is om een alternatief te bieden om de ontwikkeling van Noord-Europese overzeese handel te bestuderen – de Noordse overzeese handel in het bijzonder. Er is relatief minder aandacht voor de compagnieën en meer voor de individuen, daar ze laten zien hoe verbonden en internationaal de Noord-Europese overzeese handel was. Deze studie draagt ook bij aan een beter

begrip van de mechanismen die centraal zijn aan overzees ondernemerschap: oefening, specialisatie, balanceren van relaties, kennis, en geweld. Elk hoofdstuk richt op een specifiek element van deze mechanismen, plaatsen, of processen van overzees ondernemerschap. Het raamwerk van ondernemerschap is toegepast op een vergelijking tussen twee oceanen en onderstreept dat vergelijkbare ondernemersmechanismen in zowel de Oost als de West voorkwamen. Dat was dus onafhankelijk van geografische en culturele verschillen tussen de Indische en Atlantische oceaan.

Het innovatieve van deze aanpak is dat ondernemerschap als theoretisch raamwerk tot nu toe vooral bestudeerd is in een Europese context. De rivaliteit tussen Europeanen, de lange afstanden, en trage informatiestromen maakten de overzeese onderneming lucratief voor hen die bereid waren risico te nemen. Aangezien de omstandigheden onzeker waren en snel konden veranderen, werden de individuen zowel gevormd door de omstandigheden als dat ze er gebruik van konden maken.

In dit proefschrift is overzees ondernemerschap derhalve een gedragsmodus gekozen door individuen met als doel winst te maken en beroepsmatig, en uiteindelijk sociaal, vooruitgang te boeken. Het verschilt van de traditionele perceptie van ondernemers als individuen die slechts winstbejag voor ogen hadden. In de overzeese context, werden het balanceren van sociale relaties, geweld, en uitbuiting van kennis ook gebruikt als mechanismen van ondernemerschap. Overzees ondernemerschap als een benadering biedt derhalve de mogelijkheid tot beter begrip van de sociale en institutionele omgevingen waartoe deze individuen behoorden – zij het in de Indische of de Atlantische oceaan.